

AGRÁRMINISZTÉRIUM

A zöldség-hajtás fejlesztési tendenciái, lehetőségei a vidékfejlesztési pályázatok tükrében

Dr. Feldman Zsolt

államtitkár, Agrárminisztérium

IX. MAGYAR PAPRIKA NAPJA

Szentes, 2020. szeptember 4.

Vidékfejlesztési Program (2014-2020) végrehajtása – 2020. augusztus 29.

Vidékfejlesztési Program (EMVA) meghirdetett forráskerete **1.597,79 milliárd forint**. Eddigi kifizetés: **723,14 milliárd forint**.

81 meghirdetett felhívás (1.588,4 milliárd forint)

56 lezárt felhívás (1.183,89 milliárd forint)

18 nyitott felhívás (225,20 milliárd forint)

5 egységes kérelemmel benyújtandó pályázat (99,30 milliárd forint)

2 megjelent, de még nem nyitott pályázat (80 milliárd forint)

A VP teljes keretének mintegy **108%-ára** (1.432,28 milliárd forintra) már **megszülettek a támogatói döntések**

Összesen 278 ezer kérelem került benyújtásra

199.000 kérelem került támogatásra (a beadott kérelmek 71%-a)

A VP (2014-2020) kertészeti ágazatot érintő beruházási támogatásai

➤ Eddig **4 965 db** támogatott kérelem, **108 milliárd forint** megítélt támogatás.

Felhívás tárgya	Támogatott kérelmek (db)	Forráslekötés (Mrd Ft)	Eddig kifizetett (Mrd Ft)	Felhívás állapota
Üveg- és fóliaházak létesítése	148	23,78	13,42	lezárult
Kertészeti gépbeszerzés támogatása	3 667	23,71	20,11	lezárult
Gombházak - hűtőházak létrehozása	162	22,77	8,98	lezárult
Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése	474	24,96	5,94	nyitva
Ültetvénytelepítés	421	11,74	6,44	lezárult
Gyógynövénytermesztés fejlesztése	28	0,68	0,36	lezárult
Borszőlőültetvény telepítés	65	0,47	0,06	nyitva
Ágazat összesen:	4 965	108,11	55,319	

A VP (2014-2020) hajtatasos termesztést érintő támogatásai

➤ Eddig 514 db támogatott kérelem, 24,27 milliárd forint megítélt támogatás.

Hajtatasos termesztéshez kapcsolódó támogatói döntések

Felhívás	Támogatott kérelmek (db)	Támogatási összeg (Ft)	Kifizetés (Ft)	Záró KK-val érintett kérelmek (db)
VP-2-4.1.3.1.-16 Üveg- és fóliaházak	145	20 415 783 537	10 541 633 423	92
VP2-4.1.3.5-16 Kertészeti gépbeszerzés	227	1 449 377 337	1 218 264 160	190
VP5-4.1.3.4-16 Gombaházak - hűtőházak	21	1 044 189 578	442 434 804	11
VP2.-4.1.4-16 Vízgazdálkodás	8	386 360 452	191 467 834	5
VP2-6.3.1-16 Kisüzemek	56	260 527 200	197 671 819	
VP2-6.1.1-16 Fiatal gazda	57	713 296 400	496 520 700	

A VP (2014-2020) hajtatasos termesztést érintő támogatásai (termesztő berendezések)

➤ Eddig 79,59 ha növényház épült meg.

Üveg- és fóliaházak létesítése	Támogatott kérelmek szerinti tervezett növényház méret (m²)	Záró KK-val érintett méret (m²) – <u>megvalósult növényház</u>
Új üvegházak (üvegborítású növényházak) építése	818 748,00	548 429,55
Új, fóliaborítású, nagy légterű, blokkrendszerű növényházak (blokkfóliaházak) építése	174 733,60	76 409,00
Új, nagylégterű, egyhajós hideg hajtató fóliasátrak építése	48 690,00	47 190,00
Blokkrendszerű hideg hajtató fóliaházak építése	271 611,30	123 909,80
Összesen:	1 313 782,90	795 938,35

Növényházi felület

- Termőfelület csökkent ezredfordulóhoz képest: **paradicsom, uborka, paprika, fejes káposzta**
- A termőfelület csökkenése nem jelentette a termésmennyiség csökkenését! – (kivéve az uborkát és fejeskáposztát), mivel a termelési színvonal 1,5-3,5X-esére emelkedett
- **Zöldségajtató terület: 2 500 hektár nettó felület=3 500 hektár technológiai felület** (kétkultúras hasznosítás miatt)
- VP: új, fóliaborítású, nagy légterű, blokkrendszerű növényházak építése tervezett: 17 hektár (már megépült:7 hektár)
- VP: új, nagylégterű, egyhajós hideg ajtató fóliasátrak: tervezett 4,9 hektár (már megépült 4,7 hektár)
- VP: új blokkrendszerű hideg ajtató fóliaházak: tervezett 27 hektár (megépült 12 hektár)

Üvegházak

- **140-150 hektár üvegház** áll rendelkezésre, (25-30 hektár palántanevelés)
 - 20-25%-a az új építésű, igazán korszerű
 - 30-40%-a 10-20 éves, de felújított, még elfogadható korszerűségű
 - 30% pedig többnyire 40-50 éves, korszerűtlen létesítmény
 - VP-ből és egyéb támogatások segítségével várhatóan 2021-ig összesen **80 hektár körüli korszerű üvegház épül** (55 hektár építése már befejeződött)
 - 2020-ban várhatóan 160-170 hektár üvegház lesz Magyarországon
-

A magyarországi hajtatott zöldségtermesztés termőterületének alakulása 2018-ról 2019-re (FruitVeb becslés)

Hajtatott paprika 1.550 hektár, technológiai felülete változatlan

Hajtatott paradicsom 380 hektár, +6% növekedés

Hajtatott uborka 120 hektár, +14% növekedés

Hajtatott salátafélék 350 hektár, +16,7 növekedés

Hajtatott fejes káposzta 200 hektár, -9,1 csökkenés

Hajtatott kínaikel 130 hektár, -7,1 csökkenés

Hajtatott egyéb káposztaféle 180 hektár, +5,9% növekedés

Hajtatott egyéb zöldség 600 hektár, -6,3% csökkenés

A magyarországi hajtatott zöldségtermesztés termésmennyiségének alakulása 2018-ról 2019-re (FruitVeb becslés)

Hajtatott paprika 185 ezer tonna, változatlan

Hajtatott paradicsom 130 ezer tonna, változatlan

Hajtatott uborka 36 ezer tonna, +9,1 növekedés

Hajtatott salátafélék 15 ezer tonna, -57%

Hajtatott fejes káposzta 11 ezer tonna, változatlan

Hajtatott kínaikel 7 ezer tonna, változatlan

Hajtatott egyéb káposztaféle 4 ezer tonna, -69% csökkenés

Hajtatott egyéb zöldség 27 ezer tonna, -3,6% csökkenés

MEGJELENT!

ÚJ VP felhívás: Kertészeti üzemek korszerűsítése

A támogatási kérelmek benyújtása: **2020. október 19. - 2021. február 19.**

Első szakaszhatár: 2020. november 20.

Keretösszeg: 30 Mrd Ft

Támogatás mértéke: max. 2 Mrd Ft!

Kedvezményezettek: mezőgazdasági termelők (legalább 6 000 STÉ, legalább 50%-os mg. árbevétel).

Célja: a kertészeti ágazaton belül a hajtatásos zöldségtermesztés és a hűtőházi kapacitások, valamint az áruvá készítési rendszerek fejlesztése, a fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságainak megerősítése, illetve a foglalkoztatás növelése.

Célterületek:

1. ct: új építésű üveg- és fóliaházak létesítése, meglévők bővítése, korszerűsítése

2. ct: új építésű hűtőházak, zöldség- és burgonyatárolók, termékmanipulálók létesítése, meglévők bővítése, korszerűsítése. Betakarítást követő áruvá készítést szolgáló eszközök beszerzése.

Támogatás mértéke: max. 2 milliárd forint.

Intenzitás: KMR 40%, nem KMR 50%; fiatal gazda és a kollektív projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak.

Mindkét célterületen: legalább 10%-os energiahatékonyság javulását eredményező korszerűsítések, a megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

A korábbi felhívások és az új felhívás összehasonlítása

	Lezárult felhívások (üveg- és fóliaház, hűtőház)	Új felhívás (Kertészeti üzemek korszerűsítése)
Jogosultak köre	Mg. termelő (6 000 STÉ és 50% mg. árbevétel)	Mg. termelő (6 000 STÉ és 50% mg. árbevétel)
Kollektív projekt	Igen (TCS, TSZ, Mg. szöv., Szoc. szöv., konzorcium)	Igen (TCS, TSZ, Mg. szöv., Szoc. szöv.) – konzorcium nem!
Áruvá készítést szolgáló eszközök beszerzése	Nem támogatott	Igen, önállóan támogatott
Hűtőkamrák létesítésére, hűtőkonténerek beszerzése	Nem támogatott	Igen, önállóan támogatott
Zöldség- és burgonyatárolók létesítése	Nem támogatott	Igen, az előírt műszaki tartalommal önállóan támogatott
Termékmanipuláló, osztályozó, csomagoló létesítmények	Igen, önállóan nem támogatott	Igen, önállóan támogatott
Növényházi művelő eszközök beszerzése	Nem támogatott	Igen, önállóan nem támogatott
Támogatás összege	Egyéni: 500 millió Ft	Egyéni és kollektív: 2 Mrd Ft
	Kollektív: 1 Mrd Ft	

Egyéb – releváns – VP felhívás: Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása

A támogatási kérelmek benyújtása: 2020. március 2. - 2022. december 30.

Következő szakaszhatár: 2020. december 31.

Keretösszeg: 2,52 Mrd Ft

Támogatás mértéke:

Termelőnként **1000 euró/év**
(egyösszegű átalánytámogatás). **max. 5000 euró/5 év.**

Kedvezményezettek: aktív
mezőgazdasági termelők, illetve
csoportjaik, akik minőségrendszer(ek)
tagjai, vagy akik oltalom alatt álló
elnevezésű terméket állítanak elő.

Célja: erősíteni a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek **minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése.**

Célterületek:

- 1. ct:** Európai Uniós minőségrendszerek
- 2. ct:** Nemzeti minőségrendszerek
- 3. ct:** Notifikált terméktanúsítási rendszerek

Az 1. ct esetében az EU, a 2. és a 3. ct. esetében az Agrárminisztérium a nyilvántartó.

Egyéb – releváns – tervezett VP felhívások

- **Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége**
 - Célja: a tájékoztatási és promóciós tevékenység támogatása, ezáltal az elismert minőségrendszerek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében
 - Kedvezményezett: minőségrendszernek megfelelő terméket előállítók csoportjai ,
 - Tervezett keretösszeg: 7,97 milliárd forint
 - Tervezett megjelenés: 2020 IV. negyedév.
 - **Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása**
 - Célja: öntözési közösségek létrejöttének támogatására, közös tevékenységük eredményeként az öntözéses gazdálkodás megszervezése érdekében,
 - Kedvezményezett: elismert öntözési közösség, amely legalább kettő mezőgazdasági termelő részvételével létrehozott jogi személy vagy termelői csoport,
 - Tervezett keretösszeg: 2,32 milliárd forint,
 - Tervezett megjelenés: 2020 IV. negyedév.
-

Mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszer

- Az Mkk. tv. módosításának következtében a meglévő kockázatkezelési rendszer (agrárkár-enyhítési rendszer, biztosítási díjtámogatás, országos jégkár-mérséklő rendszer) egy új pillérrel bővül.
- Mind az **állattenyésztés**, mind a **növénytermesztés** szélsőséges **időjárási** jelenségekből, állat- és növénybetegségekből, piaci árak csökkenéséből, piacvesztésből, árfolyamváltozásokból, termelés során felmerülő költségek növekedéséből adódó jövedelemcsökkenés részbeli kompenzálásra is alkalmas eszköz.
- A **krízisbiztosítási pénzeszköz forrása** a termelők által fizetendő, éves krízisbiztosítási hozzájárulás (30%) és a vidékfejlesztési támogatás (70%).
- A krízisbiztosítási rendszerhez önkéntesen, de legalább három évre csatlakozó termelő **krízisbiztosítási kompenzációban** részesülhet, amennyiben a tárgyévi jövedelme 30%-ot meghaladó mértékben esik vissza az előző három év átlagos jövedelméhez (referenciajövedelem) képest. A **kompenzáció mértéke** legfeljebb a jövedelemcsökkenés 69,9%-a lehet.
- A rendszer **indulásának éve** 2021. A rendszer működésének részletszabályait tartalmazó miniszteri rendelet és a területegység és számosállat után fizetendő krízisbiztosítási hozzájárulás összegét tartalmazó kormányrendelet megjelenése 2020. IV. negyedévében várható.

Zöldség-gyümölcs termelői szervezetek

- **60 TЭСZ** működik, ebből **9 Csongrád-Csanád megyében**
- **TЭСZ-ek főbb termelési adatai (2019)**

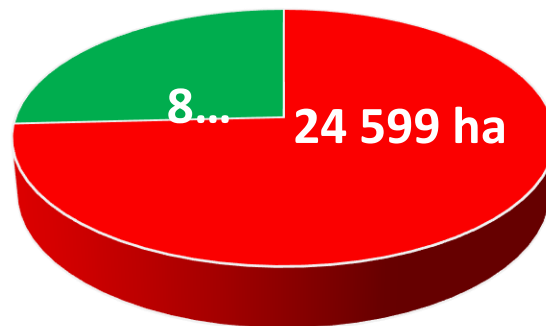
Taglétszám: 9 136

- Termelő tag: 8 984
- Nem termelő tag: 152

- **Tagi termőterület Σ : 33 152 ha**

Tagok termésmennyisége: 338 246 t

- Gyümölcs: 163 323 t
- Zöldség: 167 790 t
- Gomba: 7 133 t

- **Gyümölcssterület - 74 %**
- **Zöldségterület - 26%**

Zöldség-gyümölcs termelői szervezetek

- **TÉSZ-ek főbb értékesítési adatai (2019)**

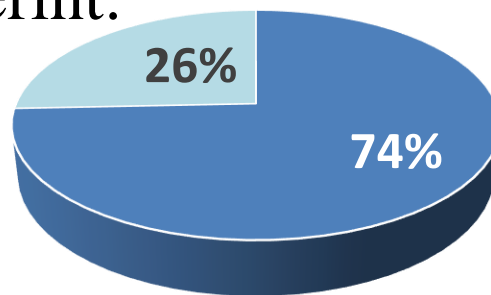
- **Értékesített mennyiség:** 411 ezer t

- Tagi mennyiség: 338 ezer t
- Nem tagi mennyiség: 73 ezer t

- **Nettó árbevétel:** 67,3 milliárd Ft

- Tagi nettó árbevétel: 55,5 milliárd Ft
- Nem tagi nettó árbevétel: 11,8 milliárd Ft

• A nettó árbevétel megoszlása a főbb értékesítési irányok szerint:

■ Friss piaci

■ Feldolgozó ipari

Működési alapok 2020

- 39 TÉSZ jóváhagyott operatív programmal (65%) –tárgyévi módosítások folyamatban
- 21 TÉSZ nem nyújtott be operatív programot vagy nem hajtja végre (35%)
- A jóváhagyott működési alapok teljes összege 9,56 milliárd Ft, ebből

uniós támogatás	tagi/TÉSZ-hozzájárulás	nemzeti támogatás
milliárd Ft		
2,08	4,20	3,28

- **Csongrád-Csanád megye:**
 - 9 TÉSZ-ből 6-nak van operatív programja – a működési alapok teljes összege: 4,38 milliárd Ft (a magyarországi működési alapok összegének 46%-a)

uniós támogatás	tagi/TÉSZ-hozzájárulás	nemzeti támogatás
milliárd Ft		
0,94	1,91	1,53

Beruházási hitelekhez kapcsolódó kamattámogatási program

A támogatás keretösszege: max. 100 mrd. Ft. hitelhez nyújtható támogatás, ebből szántóföldi növénytermesztés max. 30 mrd. Ft. A 30 milliárd forintos keretösszeg már kimerült, a kamattámogatási kérelmek benyújtása 2020. április 9.-én felfüggesztésre került.

Támogatott hitelösszeg: min. 3 millió forint, a maximális hitelösszeg

a) az elsődleges mezőgazdasági termeléshez max. **1,3 mrd. Ft.**

b) az erdőgazdálkodáshoz és a mezőgazdasági termék feldolgozásához-, forgalmazása max. **2 mrd. Ft.**

Támogatás mértéke: az ügyleti kamat 80%-a, de legfeljebb 2 százalékpont/év

Támogatható hitel futamideje: 3-10 év.

Támogatható hitel maximális hiteldíja: a hiteldíj forintban számítva nem haladhatja meg a 2,5%/év szintet.

Eddig mintegy 950 támogatási kérelemhez kapcsolódóan, **közel 57 mrd. Ft beruházási hitelhez nyújtunk támogatást.**

Agrár Széchenyi Kártya

Hitel típusa: Maximum 3 év futamidejű szabad felhasználású folyószámlahitel

- **A felvehető hitel összege 500 ezer Ft - 200 millió Ft**
- a lezárt üzleti évvel nem rendelkező fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtható hitel összege 25 millió Ft
- tárgyi biztosíték nélkül felvehető hitel összege 25 millió Ft

Általános mértékű támogatás:

- 4 százalékpontos kamattámogatás és 50%-os kezesi díj támogatás
- **2011 óta több mint 16.000 ügylet, összesen 183 Mrd Ft hitel, a jelenlegi hitelállomány 73 Mrd Ft.**

Kiemelt támogatás:

- A koronavírus járvány negatív gazdasági hatásainak ellensúlyozása érdekében a 2020. ápr. 12 - dec. 31. között hatályba lépett hitelszerződések 100%-os kamattámogatásban, kezesi díj támogatásban és a hitelszerződés megkötésével, fenntartásával kapcsolatban felmerülő költségek 100%-ra vonatkozó támogatásban részesülnek.
- **Eddig több mint 2.800 ügylet keretében, összesen 48 Mrd Ft összegű hitelszerződés.**

AGRÁRMINISZTERIUM

KAP 2021-2027

A zöldség-gyümölcs ágazati termelői csoportok várható szabályozási környezete I.

ÚJDONSÁGOK

- Piaci beavatkozások integrálása a stratégiai tervezésbe
- Az indikátorrendszerben ezen intézkedések esetében is kimeneteket és eredményeket kell tervezni
- Tervezésben leírtak megvalósulását pedig nyomon kell követni
- Erősödő környezet- és klímavédelmi elvárások

Operatív Programokról

- Célkitűzések és a választható tevékenységtípusok köre kibővül
- Operatív Programok 3-7 év időtartamra szólnak
- Környezet- és klímavédelmi célkitűzések elérését szolgáló tevékenységekre a forrásainak legalább 15%-a

A zöldség-gyümölcs ágazati termelői csoportok várható szabályozási környezete II.

A támogatás mértéke:

- 4,1% a termelői szervezetek esetében,
- 4,5% a termelői szervezetek társulása esetén, és
- 5% a nemzetközi termelői szervezetek és a termelői szervezetek nemzetközi társulása esetén
- Ezen felül további 0,5% támogatás jár a kutatási, környezet és klímavédelmi, promóciós és fogyasztásösztönzési, valamint válság-megelőzési és kezelési célkitűzésekre

- Termelői szervezetek társulása esetén ezen intézkedéseket tagjai megbízásából a társulás hajthatja végre
- Támogatás aránya 50%-ról 80%-ra nő a kutatási, valamint környezet és klímavédelmi célkitűzések elérését szolgáló tevékenységek esetében, ha ezen tevékenységekre fordított források elérik az operatív program kiadásainak 5%-át a kutatás vagy 20%-át a környezet és klímavédelmi célkitűzések esetében

Hol tart a stratégiai tervezés?

- A magyar KAP Stratégiai Terv kidolgozása **2019 nyarán kezdődött**.
 - Az Agrárminisztériumban (AM) tervezési koordinációs részleg működik, szakértőkből álló munkacsoportok alakultak.
 - A gazdák, az ágazati szereplők és a vidéken élők a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) és az AM által szervezett **műhelybeszélgetéseken** fejthették ki álláspontjukat.
 - Elsőként **ágazati helyzetelemzések és egy SWOT analízis** készült el. Ezt követően kerül sor az igényfelmérés véglegesítésére, a beavatkozási stratégia megalkotására, majd a konkrét intézkedések kidolgozására.
-

Reform menetrend

AGRÁRMINISZTERIUM

<u>IDŐPONT</u>	<u>MÉRFÖLDKŐ</u>
2020. július 21.	<i>MFF-megállapodás az Európai Tanácsban</i>
2020 október	<ul style="list-style-type: none">• Szavazás az MFF-ről az EP-ben;• Szavazás a KAP-reform dossziéről az EP-ben;• Tanácsi álláspont a KAP-reform dossziéről? (október 20.);
2020 utolsó negyedév	<ul style="list-style-type: none">• Trilógusok legkorábbi kezdőpontja az EP és a Tanács között;• Az átmeneti rendelkezések elfogadása, megjelenése;
2021. január 1.	Új költségvetési ciklus és átmeneti év indul.
2021. I. félév	<ul style="list-style-type: none">• Politikai megállapodás a KAP-reform dossziéről;• Az uniós végrehajtási jogszabályok várható elfogadása.• A stratégiai terv véglegesítése és hivatalos benyújtása. (portugál majd szlovén elnökség a Tanácsban)
2021. II. félév	A nemzeti jogszabályok elfogadása
2022/2023. január 1.	Az új KAP indulása

AGRÁRMINISZTERIUM

**Köszönöm a
figyelmet!**
